

**Вимоги законодавства України
з питань оцінки відповідності послуг з перевезення пасажирів, небезпечних
вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом**

1. Щодо правових основ господарської діяльності.

Примітка. По тексту похилим шрифтом виділені цитати із нормативно-правових актів України та інших документів.

Статутом публічного акціонерного товариства “Українська залізниця”, затвердженого постановою Кабінету Міністрів України від 02.09.2015 № 735 визначено, що одним з предметів діяльності товариства, є *надання послуг з перевезення пасажирів, вантажів, зокрема небезпечних вантажів залізничним транспортом* та передбачено, що *види діяльності, які відповідно до законодавства підлягають ліцензуванню або отриманню документів дозвільного характеру, провадяться товариством за наявності відповідної ліцензії чи дозволу.*

Статтею 14 Господарського Кодексу України визначено що *ліцензування, певних видів господарської діяльності є засобами державного регулювання у сфері господарювання, спрямованими на забезпечення єдиної державної політики у цій сфері та захист економічних і соціальних інтересів держави, суспільства та окремих споживачів.*

Законом України «Про ліцензування видів господарської діяльності» встановлено, що ліцензуванню підлягає господарська діяльність із ***перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом*** та зобов'язано ліцензіата виконувати вимоги ліцензійних умов відповідного виду господарської діяльності, а здобувача ліцензії для її одержання - відповідати ліцензійним умовам.

Положеннями Ліцензійних умов провадження господарської діяльності з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом затвердженими постановою Кабінету Міністрів України від 09.12.2015 № 1168 передбачено **обов'язкову наявність сертифікатів відповідності виконання процесів та/або надання послуг при здійсненні господарської діяльності що підлягає ліцензуванню.**

2. Щодо законодавства у сфері оцінки відповідності послуг.

Відповідно до статей 2, 3 Закону України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності» оцінка відповідності послуг здійснюється на відповідність вимогам встановленим законодавством.

Відповідно до статті 2 зазначеного закону процедури оцінки відповідності, застосування яких передбачене технічними регламентами та процедурами

добровільної оцінки відповідності **не застосовуються до обов'язкової оцінки відповідності послуг.**

Під час аналізу законодавства встановлено, що основним законодавчим актом який регулює діяльність у сфері оцінки відповідності, є Закон України «Про технічні регламенти та оцінку відповідності», а саме:

- оцінка відповідності - це процес доведення того, що визначені вимоги, які стосуються продукції, процесу, **послуги**, системи, особи чи органу, були виконані. **Оцінка відповідності органу здійснюється шляхом акредитації органів з оцінки відповідності.**

- сертифікація - це підтвердження відповідності третьою стороною (особою, яка є незалежною від особи, що надає об'єкт оцінки відповідності, та від особи, що заінтересована в такому об'єкті як споживач чи користувач), яке стосується продукції, процесів, послуг, систем або персоналу;

- орган із сертифікації - орган з оцінки відповідності, який є третьою стороною та управляє схемами сертифікації.

3. Вимоги до органів з оцінки відповідності послуг.

Відповідно до статті 1 Закону України «Про акредитацію органів з оцінки відповідності» **акредитація органів з оцінки відповідності** (далі - акредитація) - це засвідчення національним органом України з акредитації того, що орган з оцінки відповідності відповідає вимогам національних стандартів, гармонізованих з відповідними міжнародними та європейськими стандартами, та у разі необхідності будь-яким додатковим вимогам щодо акредитації у відповідних сферах для провадження визначеної діяльності з оцінки відповідності.

Таким чином, оцінка відповідності послуг повинна здійснюватися органом з оцінки відповідності акредитованим національним органом України з акредитації – Національним агентством з акредитації України.

Враховуючи зазначене та вимоги пунктів 1, 2 статті 16 Закону України «Про публічні закупівлі» органи з оцінки відповідності послуг мають задовольняти наступним вимогам:

1. Органом з оцінки відповідності послуг може бути тільки орган із сертифікації, який є третьою стороною.

2. Орган із сертифікації має бути акредитованим Національним агентством з акредитації України.

3. Сфера акредитації повинна включати оцінку відповідності виконання процесів та/або надання послуг з перевезення пасажирів, небезпечних вантажів та небезпечних відходів залізничним транспортом.

Документальним підтвердженням відповідності зазначеним вимогам є:

- Копія атестату про акредитацію органу із сертифікації;
- Копія додатку до атестату про акредитацію із зазначенням сфери акредитації.